

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 23 april 1942 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om viss ändring i lagen om handel med fodermedel.

Andra lagutskottet har till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nämligen nr 45 i första kammaren av herr *Bondeson* och nr 73 i andra kammaren av herr *Larsson* i Karlstad m. fl.

I motionerna, vilka äro likalydande, har hemställts, att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring av lagen den 30 september 1938 om handel med fodermedel att:

1. säljares deklarationsplikt beträffande blandfodermedels sammansättning utökas att avse även halten av smältbar äggvita och halten av växttråd samt innehåll av foderenheter per 100 kg;

2. begränsningen av skyldigheten att avgiva deklaration utgår ur lagen.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för denna hemställan, får utskottet hänvisa till motionerna.

Över motionerna har utskottet i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver begärt yttrande från kommerskollegium, lantbruksstyrelsen och statens livsmedelskommission, varjämte Sveriges lantbruksförbund, Svenska lantmännens riksförbund, föreningen Sveriges spannmålsintressenter, Svenska foderämnes- och spannmålsimportörernas förening och Sveriges köpmannaförbund beretts tillfälle att yttra sig över motionerna. Yttranden hava inkommit från nämnda myndigheter och sammanslutningar med undantag av Svenska foderämnes- och spannmålsimportörernas förening. Kommerskollegium har bilagt från handelskamrarna i riket och kooperativa förbundet inhämtade yttranden. Lantbruksstyrelsen, som inhämtat yttranden i ärendet av styrelsen för lantbrukshögskolan och styrelsen för statens lantbrukskemiska kontrollanstalt, har överlämnat dessa yttranden. Det huvudsakliga innehållet i de avgivna yttrandena återgives här nedan i detta utlåtande.

Lag om handel med fodermedel utfärdades den 30 september 1938 (nr 611). Lagen äger — med vissa undantag — tillämpning å yrkesmässig handel med fodermedel, framställda på kemisk eller mekanisk väg och avsedda

för nötkreatur, hästar, får, getter, svin eller fjäderfä (1 §). Säljaren är, evad köparen det påfordrar eller icke, pliktig att till denne avgiva skriftlig deklARATION rörande den sålda varans sammansättning. Deklaration erfordras dock icke för vara i lös vikt, understigande 100 kilogram, där fråga är om fodermedel, vars bruksvärde bestämmes av dess halt av sådana näringsämnen, som påverka foderenhetsberäkningen (2 §). Deklarationen skall innehålla uppgifter om säljarens namn och adress samt varans benämning ävensom

a) i fråga om fodermedel, vars bruksvärde bestämmes av dess halt av sådana näringsämnen, som påverka foderenhetsberäkningen: uppgift om halten av vatten, råprotein och råfett, allt angivet i procent av varans vikt;

b) i fråga om fodermedel, vars bruksvärde bestämmes av andra ämnen än under a) sägs: uppgift i de avseenden Konungen för varje särskild vara bestämmer.

Avser köpet blandning av fodermedel, skola tillika angivas de beståndsdelar, som ingå i blandningen, samt det procenttal, varmed varje beståndsdel ingår däri (3 § 1 mom.).

Lagen träder i kraft den dag Konungen förordnar. Sådant förordnande har emellertid ej utfärdats.

Genom *kungörelse den 4 juli 1941 (nr 626)* har förordnats om beslag å samt reglering av handeln med vissa fodermedel m. m.

I motioner vid 1931 års riksdag väcktes förslag om utredning angående kontroll å handeln med fodermedel och konstgödsel. Sedan vederbörande utskott avgivit utlåtanden i anledning av motionerna, begärde riksdagen i skrivelse den 9 maj 1931 (nr 192) utredning, på vilket sätt kontroll å handeln med fodermedel lämpligast borde ordnas. I anledning härav uppdrog Kungl. Maj:t den 31 juli 1931 åt kommerskollegium och lantbruksstyrelsen att gemensamt verkställa utredning samt att därmed och med förslag i ämnet inkomma till Kungl. Maj:t. Den 26 juli 1935 inkommo ämbetsverken med betänkande jämte förslag till dels lag angående handel med vissa fodermedel, dels ock kungörelse med föreskifter rörande tillämpningen av och tillsynen å efterlevnad av lagen angående handel med vissa fodermedel. Sedan yttranden över nämnda förslag avgivits av ett flertal myndigheter och sammanslutningar, anbefalldes Kungl. Maj:t med anledning av vad i ärendet förekommit genom beslut den 6 februari 1936 kommerskollegium och lantbruksstyrelsen att, efter hörande av inspektören för de kemiska stationerna, avgiva förnyat utlåtande jämte förslag i ämnet. Ämbetsverken hava därefter den 18 september 1937 inkommit med nytt förslag till lag och kungörelse i ämnet. På grundval av de av ämbetsverken framlagda förslagen och de avgivna yttrandena har därefter utarbetats förslag till lag om handel med fodermedel, vilket framlagts för 1938 års riksdag genom proposition nr 254.

Ämbetsverkens förslag den 26 juli 1935 till tillämpningsföreskrifter innehåller rörande den i lagförslaget föreskrivna uppgiftsplikten i huvudsak följande.

Uppgiftsplikten skall gälla vid försäljning av fodermedel eller fodermedelsblandning i slutna förpackning eller i lös vikt i partier om minst 100 kg, där fråga är om fodermedel, vars bruksvärde bestämmes av dess halt utav näringsämnen. Vid försäljning av fodermedel eller foderpreparat, vars bruksvärde bestämmes av andra ämnen, skall uppgift beträffande varan lämnas oberoende av partiets förpackning eller storlek. Den i lagförslaget föreskrivna uppgiftsplikten rörande varans bruksvärde skall avse, i fråga om fodermedel eller fodermedelsblandning, vars bruksvärde bestämmes av varans halt utav näringsämnen, dels vatten, råprotein, råfett, kvävefria extraktivämnena, växttråd, aska samt smältbar äggvita, allt angivet i procent av varans vikt, och dels i fråga om s. k. foderblandningar antalet beräknade foderenheter i 100 kg av varan. I fråga om fodermedel eller foderpreparat, vars bruksvärde bestämmes av andra ämnen än de nyss nämnda, skall uppgiftsplikten avse förhållanden, varom lantbruksstyrelsen för varje särskild vara meddelar föreskrift.

Yttrandena över detta förslag innehöllo bland annat följande.

Beträffande storleken av parti, som skall deklarerars, har *Föreningen Sveriges spannmålsintressenter* ansett, att gränsen borde sättas vid 200 kg i fråga om fodermedel, vilkas bruksvärde bestämdes av halten näringsämnen.

I fråga om innehållet i deklARATIONEN har i ett antal yttrandena framhållits, att deklARATIONEN icke borde ha så vidlyftigt innehåll som föreslagits. Det har påpekats, att en fullständig analys bleve avsevärt dyrbarare än en mera inskränkt.

Kooperativa förbundet har i förevarande hänseende anfört:

Det torde kunna ifrågasättas, huruvida man icke gäve lantbrukaren den bästa upplysningen om ett fodermedels näringsinnehåll genom att ange dess fodervärde uttryckt i foderenheter per 100 kg i stället för att lämna analysuppgifter. En uppgift på foderenheten — ett uttryck för fodermedlets smältbara innehåll av äggvita, fett, kvävefria extraktivämnena och växttråd — sade mera än en analysuppgift om fodermedlets rå-innehåll. Foderenheterna hos normal handelsvara av ifrågavarande slag funnes uträknade i allmänt kända tabeller. Förutsättningen för ett användande av begreppet foderenhet i lagstiftningen måste emellertid vara att innebörden av begreppet i fråga officiellt och siffermässigt fastställdes. För de fodermedel, vilka huvudsakligen köptes på grund av högt äggviteinnehåll, borde dock förutom antalet foderenheter även särskild uppgiftsplikt vara föreskriven beträffande halten av smältbar äggvita. Skyldigheten att för fodermedelsblandningar ange mängden av de olika fodermedel, som inginge i blandningen, borde givetvis kvarstå. Med den sålunda föreslagna anordningen skulle även vinnas den betydande fördelen, att lantbrukarna ganska snart skulle lära sig att räkna med olika fodermedels pris per foderenhet.

Även *professor Edin* har ansett, att antalet beräknade foderenheter alltid borde uppgivas.

Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet har ansett lämpligt, att uppgifterna begränsades till de beståndsdelar, som i främsta rummet bestämde bruksvärdet, t. ex. för oljekakor och mjöl av oljefrukter, råprotein och fett samt eventuellt aska, för kvarnavfall halten av växtråd, för melassfoder uppsugningsmedlets art och varans sockerhalt m. m. Beträffande fodermedelsblandningar vore det av vikt, att särskild uppgiftsskyldighet stadgades i fråga om antalet beräknade foderenheter och kilogram smältbar äggvita per 100 kg av varan.

Utredningsmännen för frågan rörande omorganisation av de kemiska stationerna ha varit av den uppfattningen, att uppgiftsplikten i fråga om fodermedel eller fodermedelsblandning, vars bruksvärde bestämdes av varans halt av näringsämnen, kunde begränsas till halten av smältbar äggvita angiven i procent av varant vikt och antalet beräknade foderenheter per 100 kg av varan.

Svenska lantmännens riksförbund har ansett det vara tillfyllest, om halten av råprotein, råfett och smältbar äggvita angåves. *Föreningen Sveriges spannmålsintressenter* har förordat skyldighet att uppgiva råprotein och råfett samt beträffande blandningar mängden smältbar äggvita och antalet beräknade foderenheter.

I *ämbetsverkens* förslag av den 18 september 1937 har i tillämpningsföreskrifterna den uppgiftsplikt, som enligt lagförslaget föreligger beträffande mängden av i varan ingående ämnen, som bestämma dess bruksvärde, förklarats såvitt angår fodermedel eller fodermedelsblandning, vars bruksvärde bestämmes av varans halt av vissa näringsämnen, avse allenast vatten, råprotein och råfett.

I utlåtande över detta förslag har *inspektören för de kemiska stationerna professor A. K. O. Svanberg* uttalat sig för att deklaraionsplikten i fråga om fodermedel eller fodermedelsblandning, vars bruksvärde bestämdes av varans halt av näringsämnen, endast borde avse fuktighet, råfett och råprotein.

Föredragande departementschefen, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, biträdde på ifrågavarande punkt ämbetsverkens förslag, dock med den ändring att det skulle ankomma på Kungl. Maj:t och icke lantbruksstyrelsen att föreskriva, vad en deklaration skall innehålla i fråga om fodermedel eller foderpreparat, vars bruksvärde icke bestämmes av varans halt av näringsämnen, som påverka foderenhetsberäkningen.

På hemställan av andra lagutskottet (utlåtande nr 53) biföll *riksdagen* förevarande proposition.

I sitt över nu ifrågavarande motioner avgivna yttrande har *kommerskol-*

legium — vilken myndighet såsom förut nämnts inhämtat yttrande från handelskamrarna och kooperativa förbundet — anfört följande:

Av handelskamrarna tillstyrka *Västergötlands och Norra Hallands handelskammare* samt *Norrbottens och Västerbottens läns handelskammare* de i motionerna föreslagna lagändringarna. *Östergötlands och Södermanlands handelskammare* är enig med motionärerna, att den föreslagna omarbetningen av lagen innebär en ökad garanti för köpare av kraftfodermedel. Handelskammaren påpekar emellertid, att då lagen ännu icke trätt i kraft, skulle ett bifall till motionen icke innebära någon omedelbar ändring av de regler, som för närvarande tillämpas vid handel med fodermedel. Förhållandena på fodermedelsmarknaden hade emellertid avsevärt förändrats under den tid, som förflutit sedan författningens tillkomst, och det måste tvivelsutan anses riktigt, att författningen, för den händelse densamma plötsligt skulle anses böra träda i tillämpning, bleve föremål för en sådan revision, att densamma motsvarade det förändrade lägets krav.

Handelskammaren för Örebro och Västmanlands län samt *Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare* tillstyrka, att den i lagen fastställda deklarationsplikten utvidgas att beträffande blandfodermedels sammansättning avse även halten av smältbar äggvita och halten av växttråd samt innehåll av foderenheter per 100 kg men avstyrka förslaget, att begränsningen av skyldigheten att avgiva deklaration skall utgå ur lagen.

Handelskammaren i Göteborg tillstyrker, att den i lagen fastställda deklarationsplikten utvidgas att för blandfoder även omfatta smältbar äggvita och växttråd men avstyrker de av motionärerna i övrigt föreslagna ändringarna.

Kooperativa Förbundet delar motionärernas uppfattning, att den enskilde förbrukaren med nuvarande bestämmelser icke kan ha någon riktig föreställning om varje foderblandnings speciella värde och anser motionen ur förevarande synpunkt berättigad, men påpekar, att de föreslagna bestämmelserna skulle kunna leda till ett för nuvarande förhållanden alltför vidlyftigt och ekonomiskt betungande kontrollsystem.

Handelskammaren i Karlstad är mycket tveksam, huruvida tiden är lämplig för en ökad deklarationsplikt.

Stockholms handelskammare, Smålands och Blekinge handelskammare, Gotlands handelskammare, Skånes handelskammare samt *handelskammaren i Gävle* avstyrka de föreslagna lagändringarna under framhållande av att handeln med fodermedel numera står under kontroll av Statens Livsmedelskommission. Stockholms handelskammare uttalar vidare, att, innan lagen blivit i praktiken prövad, det inte torde vara lämpligt att utan starkt vägande skäl vidtaga en ändring av lagens bestämmelser, vilka på sin tid tillkommit efter noggrann prövning. Handelskammaren påpekar även, att i betraktande av nu rådande ringa tillgång på egentliga fodermedel endast en jämförelsevis liten kvantitet kraftfoderblandningar tillföres marknaden ävensom att det för närvarande helt låge i statens hand att genom Livsmedelskommissionen utfärda nödiga föreskrifter till reglerande av fodermedelsförsäljningen.

För egen del får Kollegium anföra följande.

Såsom påpekats i ett flertal av yttrandena, har förevarande lag ännu icke bringats i tillämpning. Då kontrollen av fodermedelshandeln under nuvarande krisförhållanden utövas genom Livsmedelskommissionen, torde frågan om lagens ikraftträdande icke heller för närvarande vara aktuell. Med

hänsyn härtill och då det torde vara svårt att bedöma hur förhållandena inom fodermedelshandelns område framdeles kunna komma att gestalta sig, synes det Kollegium icke lämpligt att nu vidtaga någon ändring av lagen. Kollegium anser sig sålunda icke kunna biträda motionärernas förslag.

Lantbruksstyrelsen har anfört i huvudsak följande:

Den 1 oktober 1938 anmodades Lantbruksstyrelsen av chefen för Kungl. Jordbruksdepartementet att till departementet inkomma med förslag till de föreskrifter, som erfordrades för tillämpningen av berörda lag. Sedan Lantbruksstyrelsen hade verkställt vissa förberedande arbeten i nämnda ärende, utbröt det ännu pågående stormaktskrig, vilket snart bragte fodermedelsmarknaden i ett i väsentliga avseenden onormalt läge. Med hänsyn härtill och till att handeln med fodermedel har ställts under statens livsmedelskommissions kontroll har Lantbruksstyrelsen ansett, att med lagens ikraftträdande borde anstå, tills mera normala förhållanden på fodermedelshandelns område hade inträtt. I anslutning härtill har Styrelsen ännu icke funnit sig böra slutligt handlägga omförmälda ärende angående förslag till föreskrifter rörande tillämpningen av lagen om handel med fodermedel.

Lantbruksstyrelsen hyser den uppfattningen, att livsmedelskommissionens kontroll över handeln med fodermedel bör utövas, så länge krisförhållandena äro rådande, och att det under denna tid torde vara olämpligt såväl att sätta förevarande lag i kraft som att vidtaga ändring av densamma.

Statens livsmedelskommission yttrar huvudsakligen följande:

Lagen om handel med fodermedel, vilken utfärdades den 30 september 1938, skall träda i kraft den dag Konungen förordnar. Något dylikt promulgeringsbeslut har ännu icke meddelats. Att under nu rådande förhållanden sätta lagen i kraft torde knappast ifrågakomma. Knappheten på olika slag av fodermedel och råvaror för framställning av dylika skulle medföra att särskilda svårigheter komme att möta, då det gällde att iakttaga de i berörda lag givna föreskrifterna. Vidare är att bemärka att, i anslutning till lagda beslag å olika fodermedel och reglering av handeln med dem, en ganska ingående kontroll i förevarande hänseende för närvarande utövas av livsmedelskommissionen och de kommissionen underordnade kristidsmyndigheterna ävensom av det halvstatliga regleringsorganet, Svenska spannmålsaktiebolaget.

Vad beträffar de i förevarande motioner under 1. framställda förslagen till ändring av lagen om handel med fodermedel synas vissa skäl tala för att de göras till föremål för närmare utredning. — — — Vad åter angår det i motionerna under 2. angivna yrkandet torde detta närmast hänföra sig till den nu föreliggande krissituationen. Då emellertid, såsom förut påpekats, lagen i fråga icke torde böra sättas i kraft under rådande förhållanden, synes det härutinnan uttalade önskemålet icke böra tillmätas större betydelse.

Svenska lantmännens riksförbund yttrar:

Då den av motionärerna åberopade lagen av den 30 september 1938 ännu icke har trätt i kraft, saknas erfarenhet om den praktiska tillämpningen av denna lag. Motionärerna anse tydligen, att just den nuvarande situationen särskilt starkt motiverar en justering av lagen, varför det förutsattes, att Kungl. Maj:t skyndsammast möjligt låter lagen träda i kraft.

All tillverkning av kraftfoderblandningar sker emellertid f. n. uteslutande för Svenska Spannmålsaktiebolagets räkning, och så torde efter allt att döma komma att ske, så länge den nuvarande krisen varar. Det av motionärerna avsedda syftet skulle därför enklare kunna nås genom att Statens Livsmedelskommission föreskreve, under vilka villkor tillverkningen och försäljningen av Svenska Spannmålsaktiebolagets kraftfoderblandningar skulle ske.

Beträffande lämpligheten av en sådan åtgärd ställer sig Riksförbundet dock synnerligen tveksamt. Tillgången på oljekraftfoder är som bekant f. n. starkt begränsad. Endast en mindre del av vårt normala oljekaksbehov kan erhållas importvägen, och tillskottet från den inhemska oljeväxtodlingen är i varje fall än så länge utan någon större betydelse för försörjningen.

Vid importen har man icke heller möjlighet att välja de kaksorter, som ur svensk synpunkt vore mest önskvärda, utan man får nöja sig med vad resp. exportländer vilja ställa till förfogande. Härtill kommer, att tillförseln av naturliga skäl är mycket ojämn, varför det är omöjligt att — som under normala tider — hålla en sådan sortering av oljekakor, att en konstant sammansättning av blandningen kan upprätthållas. Deklarationsplikt rörande blandningens sammansättning, kompletterad med uppgifter om smältbar äggvita och växttråd, skulle därför i nuvarande läge vara förenad med stora tekniska svårigheter.

Motionärernas farhågor, att mindervärdiga kraftfoderblandningar skulle tillhandahållas, torde man under nuvarande förhållanden kunna anse vara obefogade. Dels utövar Svenska Spannmålsaktiebolaget en fortlöpande kontroll över blandningarna, dels ha tillverkarna intet som helst intresse av att fuska vid tillverkningen. Tvärtom strävar var och en efter att av tillgängliga kaksorter framställa bästa möjliga blandning inom ramen för Spannmålsbolagets föreskrifter. De tidigare av Foderintressentföreningen och numera av Spannmålsbolaget gjorda undersökningarna ha icke heller i något fall visat underanalys, men väl många gånger en så hög protein- och fetthalt, att vederbörande tillverkare måst tillföras kakor av lägre kvalitet för att sänka blandningens halt till föreskrivna 45 %.

I motionen har även anförts, att det i nuvarande läge skulle vara av vitalt intresse för jordbrukarna att vid foderstatens uppgörande äga full kännedom om blandningens näringsvärde. Även om den synpunkten äger berättigande, bör det erinras om att f. n. huvudparten av oljekraftfodret utgår i form av tillskottsfoder till fodercellulosa i syfte att tillföra nötkreaturen den för tillgodogörande av detta foder erforderliga äggvitemängden.

Med den ringa mängd, som i övrigt tilldelas jordbruket, torde en eller annan procents differens, när det gäller halten smältbar äggvita eller växttråd, icke spela någon avgörande roll vid foderstatens uppgörande under nu rådande förhållanden.

Med stöd av vad ovan anförts anser sig Riksförbundet sålunda f. n. icke kunna tillstyrka en lagändring, sådan den av motionärerna föreslagits.

Sveriges lantbruksförbund har anslutit sig till den ståndpunkt, som intagits av svenska lantmännens riksförbund.

Föreningen Sveriges spannmålsintressenter anför bland annat följande:

Principiellt anser styrelsen, att handelsföretagen inom fodermedelsbranschen ej böra motsätta sig anspråk på utvidgade analysutfästelser vid försäljningar av oljekraftfoder eller blandningar därav, förutsatt att de före-

slagna skärpningarna av gällande kvalitetskontroll eller kvalitetsbestämmelser tjäna ett sakligt ändamål och ej medföra kostnadsfördyringar, ägnade att upphäva ifrågasatta anordningars verkliga eller förmenta värde.

I fråga om det föreliggande förslaget till justering av den vilande lagen av den 30 september 1938 synes det styrelsen mindre ändamålsenligt att ändra eller komplettera en lag, som av alla sannolikhetsskäl att döma ej kommer att träda i kraft, så länge nuvarande, av världskriget föranledda konsumtionsläge består. Ovissheten rörande betingelserna för kraftfoderförsörjningen efter fredsförhållandenas återställande synes enligt styrelsens uppfattning göra det önskvärt, att beslut om ändringar eller tillägg i lagen uppskjutas, till dess marknaden stabiliserats och situationen ej minst i avseende på det mellanfolkliga varuutbytet med större säkerhet kan överskådas och bedömas.

Sveriges köpmannaförbund yttrar följande:

Förbundet vill till en början erinra om att lagen den 30 september 1938 om handeln med fodermedel aldrig trätt i kraft. Handeln med fodermedel kontrolleras och regleras för närvarande av Statens Livsmedelskommission. Man torde vid sådant förhållande kunna ifrågasätta, huruvida något behov föreligger att nu besluta någon ändring i lagen om handeln med fodermedel. Skulle dock i anledning av de remitterade motionerna ändring anses böra vidtagas i lagen, vill förbundet framföra följande synpunkter.

Förbundet har intet att erinra mot motionärernas yrkande att säljares deklarationsskyldighet beträffande blandfodermedels sammansättning utökas att avse även halten av smältbar äggvita och halten av växttråd samt innehållet av foderenheter per 100 kg. Då foderstat skall uppgöras äro de nämnda uppgifterna av synnerlig betydelse och det synes därför lämpligt att ålägga säljaren obligatorisk deklarationsplikt.

Beträffande motionärernas andra yrkande, att begränsningen av skyldigheten att avgiva deklaration skall utgå ur lagen, kan förbundet icke inse nödvändigheten av att stadga deklarationsskyldighet för återförsäljare vid försäljning av vara i lös vikt, då vikten understiger 100 kg. Då varan försäljes i lös vikt i mindre poster än 100 kg torde den skriftliga deklarationen ej ha samma värde för köparen, då en foderstat knappast kan upprättas med utgångspunkt från en så ringa kvantitet. Återförsäljaren torde emellertid vid försäljning av mindre kvantiteter fodermedel i lös vikt ha möjlighet att på begäran lämna upplysningar rörande varans sammansättning. Vid varans leverans från tillverkaren har återförsäljaren erhållit deklarationsuppgift. För tillverkare bör nämligen deklarationsskyldighet obligatoriskt bestämmas och förpackad vara skall, när den levereras av tillverkaren, alltid vara försedd med deklaration.

Förbundet vill framhålla att lanthandeln, som främst skulle drabbas av en bestämmelse om obligatorisk skyldighet för återförsäljare att lämna deklarationsuppgift även vid försäljning av mindre kvantiteter fodermedel i lös vikt, redan nu är betungad av mycket arbete. Det torde vid sådant förhållande knappast vara rimligt att ålägga lanthandeln en deklarationsskyldighet, som skulle medföra ökat arbete och ökade kostnader, ehuru den icke komme att fylla någon väsentlig uppgift.

Utskottet. Enligt lagen den 30 september 1938 om handel med fodermedel åligger det säljaren viss deklarationsplikt rörande den sålda varans sammansätt-

ning. Lagen skall emellertid träda i kraft först när Kungl. Maj:t förordnar därom, och sådant förordnande har icke meddelats. Såsom i de över motionerna avgivna yttrandena framhållits utövas under nuvarande krisförhållanden kontrollen över fodermedelshandeln genom statens livsmedelskommission.

I de till behandling föreliggande motionerna har nu hemställts om ändring i lagen av innebörd, att omfattningen av den säljaren åvilande deklara-tionsplikten skulle i vissa hänseenden utvidgas.

För utskottet framstår det såsom mindre lämpligt att vidtaga ändringar i en lag, som ännu icke trätt i kraft. I yttrandena över motionerna har även framhållits, att lagen under nuvarande förhållanden icke bör träda i tillämpning. Med hänsyn härtill finner sig utskottet icke kunna tillstyrka bifall till motionerna. Utskottet, som funnit syftet med motionärernas förslag värt beaktande, förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t, innan förordnande om lagens ikraftträdande meddelas, tager under övervägande, huruvida med hänsyn till då rådande förhållanden inom fodermedelshandeln ändring betingas i stadgandena om säljares deklara-tionsplikt.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motioner icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 23 april 1942.

På andra lagutskottets vägnar:
DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Norman*, *Tamm*, *Wistrand**, *Olof Carlsson**, *Sten*, *Holstenson*, *Nils Elovsson* och *Näslund*;

från andra kammaren: herrar *Hage*, *Olovson* i Västerås, *Hallagård*, *Hermanson*, *Holm**, *Larsson* i Östersund*, *Barnekow* och *Håstad*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.